

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Граничних та робочих рівнів виробничої вібрації та
Порядку проведення оцінки рівня небезпеки впливу вібрації на
працівника»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Граничних та робочих рівнів виробничої вібрації та Порядку проведення оцінки рівня небезпеки впливу вібрації на працівника» (далі – проєкт акта) розроблений з метою захисту працівників від загроз їхньому здоров'ю і безпеці, що виникають або можуть виникнути під час впливу на них вібрації.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Необхідність запровадження заходів, які захищають працівників від ризиків, викликаних вібрацією (вплив на м'язи та кісткову структуру, появу розладів нервової та серцево-судинної систем) є важливим кроком в напрямку удосконалення системи охорони здоров'я та безпеки працівників.

Вібрація є одним із основних факторів впливу на здоров'я та безпеку працівників на робочому місці. Майже в усіх галузях виробництва (машинобудування, авіація, гірничорудна промисловість, суднобудування, проведення дорожніх робіт тощо) широко застосовують інструменти і машини, робота яких пов'язана зі значною вібрацією. Вібрацію на організм спричиняють також експлуатація транспортних засобів (залізничний транспорт, автотранспорт; авіація), використання сільськогосподарської техніки, землерийних машин, будівельні роботи.

Виробнича вібрація здатна завдати серйозної шкоди людському здоров'ю, зокрема спричинити струс мозку, розлади нервової та серцево-судинної систем тощо. Систематичний вплив на людину довготривалої та інтенсивної дії вібрації може стати причиною вібраційної хвороби. Локальні вібрації викликають деформацію та зменшення рухомості суглобів.

За даними ДУ «Інститут медицини праці імені Ю.І. Кундієва НАМН України» у 2020 році питома вага випадків вібраційної хвороби в структурі професійних захворювань серед працюючих України склала 7% (третє рангове місце).

Україна, підписавши Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, серед іншого, взяла на себе зобов'язання щодо внесення змін до нормативно-правових актів та розроблення нових з метою наближення законодавства України, у тому числі до права Європейського Союзу, зокрема у сфері безпеки та здоров'я працівників на робочому місці.

Проєкт акта розроблено відповідно до пунктів 1370 та 1371 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та

Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергетики і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується затвердити Граничні та робочі рівні виробничої вібрації та Порядок проведення оцінки рівня небезпеки впливу вібрації на працівника.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти: Конституція України;

Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;

Закон України «Про охорону праці»;

постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»;

ДСН 3.3.6.039-99 «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації», затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року № 39.

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

Реалізація проєкту акта не потребує фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін.

Проєкт акта потребує проведення публічних консультацій.

Проєкт акта потребує здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Проєкт акта потребує погодження з Міністерством економіки України, Державною службою України з питань праці, Національною академією медичних наук України, Уповноваженим Верховної Ради з прав людини, Міністерством соціальної політики України.

Проєкт акта стосується соціально-трудої сфери та потребує погодження зі Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні та Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Проєкт акта не потребує погодження з Державною регуляторною службою України, оскільки відповідно до статті 3 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» дія цього Закону не поширюється на здійснення регуляторної діяльності, пов'язаної з прийняттям нормативно-правових актів, що містять положення, спрямовані на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та

Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їїніми державами - членами, з іншої сторони, у тому числі додатків до неї.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідними органами місцевого самоврядування, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю, їх спілками, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

Проект акта стосується зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та розроблений з метою імплементації вимог Директиви Європейського Парламенту й Ради ЄС 2002/44/ЄС від 25 червня 2002 року про мінімальні вимоги до безпеки й охорони здоров'я працівників від ризиків, пов'язаних з дією фізичних факторів (вібрації). Довідка щодо відповідності зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС) проекту акта додається.

У проекті акта відсутні положення, що:

стосуються прав і свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проект акта не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку, тому не потребує проведення цифрової експертизи в Міністерстві цифрової трансформації України.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень

забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Прийняття проєкту акта матиме позитивний вплив на громадське здоров'я, оскільки він спрямований на створення належних, безпечних і здорових умов праці, захист працівників від ризику отримання професійного захворювання або травми внаслідок шкідливого впливу вібрації.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Працівники	Матиме позитивний вплив	Прийняття проєкту акта дозволить удосконалити систему охорони здоров'я та безпеки працівників та знизити негативний вплив вібрації на їх здоров'я
Роботодавці	Матиме позитивний вплив	Наявність сучасних, гармонізованих з європейським законодавством вимог щодо охорони здоров'я та безпеки працівників на робочому місці, зокрема проведення оцінки рівня небезпеки впливу вібрації на працівника.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

« ____ » _____ 2022 року